

/ ZOLDERKAMER /

Aankomst

Het is mistig in Oxford. De bomen hebben de kleur van de herfst. Ik heb mezelf opgesloten in het gastenverblijf van Kellogg College, het Anne McLaren-huis, een vrijstaand gebouw grenzend aan Norham Road. Ik slaap op de zolderverdieping in een kamer met uitzicht over groene achtertuinen van statige huizen. In de hoek staat een waterkoker. Er is een open haard. Het is allemaal erg Engels.

Vroeger reisde ik, zonder er veel over na te denken, overal naartoe. Nu kreeg ik de dagen ervoor geen hap door mijn keel. Ik keek op tegen de verplaatsing. Ik wist niet of ik het kon: twee weken alleen zijn. En was Emma Watson zoeken niet bij voorbaat gedoemd te mislukken?

Er zijn vele redenen om dingen niet te doen en slechts een paar om ze wel te doen. Dus dwong ik mezelf het vliegtuig in.

Het is nu bijna een jaar geleden dat alles om me heen donker werd. Mijn levenslust verdampte. Er was geen aanwijsbare oorzaak. Of misschien waren er meerdere kleinere. Ineens wilde ik het liefst de hele dag in bed liggen. Ik was bang om naar buiten te gaan, naar de supermarkt te lopen en een simpel gesprek aan te knopen. Ik wilde dat niemand me zag en tegelijkertijd was ik bang om in die duisternis weg te drijven.

Wat was mijn redding? Zij, Emma. Waarom? Omdat ik dat

jaar, het jaar dat ik zevenentwintig was, haar dagelijks schreef. Het begon als een soort grap, zoals dingen wel vaker beginnen. Ik wilde haar deelgenoot maken van mijn leven, ook al was dat nogal eenrichtingsverkeer. Dus typte ik elke dag een e-mail en stuurde die naar: EmmaCD.Watson22@icloud.com. Dat account maakte ik zelf aan. Ik ripte een foto van internet en begon lacherig het profiel in te vullen:

Emma Charlotte Duerre Watson
Geboren in Parijs op 15 April 1990
Britse actrice, activist, feminist en rolmodel
Ging naar Dragon School en Headington School in Oxford
Behaalde bachelor Engelse literatuur aan Brown University in
de vs
Studeert momenteel Creative Writing
aan Oxford University
Actief voor de Verenigde Naties
Werd in 2015 door *Time Magazine* benoemd tot een van
de invloedrijkste mensen ter wereld
Runt eigen online boekenclub
Houdt van poezen, tennis, hardlopen, boeken en fashion
&
koestert een bijzondere vriendschap met
Caro Derkx

De eerste teksten waren wat ongemakkelijk, maar na een veelheid aan e-mails begon ik bijna te geloven dat ze aan de andere kant van de computer zat en meelas. Emma werd een beste vriendin, een grote zus. Fysiek was ze er niet, maar in mijn hoofd altijd. Mijn frustraties, bedenkingen, ik stuurde alles op. Dingen die ik tegen niemand durfde te zeggen, zei ik tegen haar. Dat iemand, ook al is die persoon verbeelding, dichterbij voelt dan de mensen om je heen, was niet nieuw voor me.

Zo was ik in mijn kindertijd verzot op de eigengereide Pippi Langkous van Astrid Lindgren en vroeg ik me geregeld af wat het meisje met de horizontale vlechten zou doen in een bepaalde situatie. Vaak was het antwoord: gooi een bord spaghetti over je hoofd.

Pippi maakte plaats voor een ander eigenzinnig karakter van dezelfde auteur: Ronja de Roversdochter. Tot groot genoegen van mijn ouders, want die waren het opvegen van de rode pastasaus wel beu. De stoere Ronja verdween naar de achtergrond en ineens wilde ik niets liever zijn dan een van de Disney-prinsessen. Alles moest roze, bezaaid met glitters en perfect zijn. Tot opluchting van mijn vrijgevochten moeder concentreerde die fixatie zich uiteindelijk op de ondernemendere Belle uit *Beauty and the Beast*. Niet vanwege Beest, maar omdat ze de hele dag in zijn kasteelbibliotheek mocht rondhangen en vrienden was met het meubilair. Later werd ik aangetrokken door Roald Dahls boekenkind: Matilda. Ik staarde naar boeken en andere voorwerpen in de hoop dat ze gingen zweven door mijn magische krachten. Ik leerde van haar dat als ik me niet goed voelde ik een boek moest lezen. Ze werd uiteindelijk vervangen door de leergierige Hermelien uit *Harry Potter*. Ik werd niet alleen aangetrokken door haar, maar ook door het universum waar ze onderdeel van was en waar ik maar wat graag bij wilde horen. Toen het besef indaalde dat ik geen uitnodigingsbrief zou krijgen voor het magische Zweinstein en net als iedereen naar een normale middelbare school moest, breidde mijn liefde voor Hermelien zich uit naar die voor Emma Watson in het algemeen.

Ik had nog nooit zo'n innige dialoog met iemand gevoerd en ik mailde erop los. Toch ging er iets knagen. Vanachter het beeldscherm bleef ik op veilige afstand. Als in een koortsdroom zag ik mezelf zitten, een eenzaam wezen, in pyjama, manisch tikkend naar iemand die ik niet kende, die nooit zou antwoorden of me zou corrigeren. In wat voor wereld belanden we als we fictie

verkiezen boven menselijk contact? Langzaamaan besepte ik: dat is geen wereld waarin ik wil wonen.

Mijn Instagram-algoritme schotelde me het nieuws voor dat ze dit semester in de stad van de boeken zou zijn. In een opwelling, en tegelijkertijd met een grote vanzelfsprekendheid, besloot ik dat ik óók naar Oxford moest. Om haar tegen het lijf te lopen, om in haar nabijheid te verkeren.

Dus nu zit ik hier, op de zolderkamer van het Anne McLaren-huis, omringd door mist. Ik open mijn browser en typ: ‘Emma Watson Oxford’, maar vind niks nieuws.

Emma Watson zoeken in deze universiteitsstad lijkt een soort spiegeling uit een fictieve dimensie. Dit is het decor van de beroemde *Harry Potter*-reeks. Kasteel Zweinstein, de *Harry Potter*-school, is opgebouwd uit stukjes Oxford. Emma’s personage, het betweterige boekenwurm-meisje Hermelien Griffel, of Hermione Granger in het Engels, was hier, woont hier.

In haar Hermelienkostuum wekte ze de fantasiewereld tot leven, maar ook als Emma Watson hing ze hier rond. Na de scheiding van haar ouders verhuisde Emma met haar moeder en broertje naar Oxford en bracht ze haar jeugd door in deze stad. Ze ging naar dure privéscholen en zat op een jeugdtheaterschool. Op een blauwe maandag werd ze in een gymzaaltje uit een groep scholieren geplukt om te auditeren voor de rol van Hermelien Griffel.

De elfjarige Emma had toen nog geen idee van de massahysterie die wereldwijd zou ontstaan. De boekenreeks werd meer dan zeshonderd miljoen keer verkocht, ruim tachtig keer vertaald en verspreid over meer dan tweehonderd landen. De enige boeken die deze aantallen overtroffen zijn de *Bijbel*, de *Koran* en *Citaten van voorzitter Mao Zedong*. De *Harry Potter*-films brachten meer dan 7 miljard dollar op. Het is de succesvolste fictie-reeks aller tijden.

De opkomst van *Harry Potter* liep parallel aan die van het internet. Fans vonden elkaar online en vormden hechte community's. De boeken werden zo bekend dat verschillende bevolkingsgroepen dezelfde taal spraken: die van het *Harry Potter*-universum. Een mysterieuze plek, waar onwerkelijke dingen gebeuren, uitverkorenen kunnen toveren, er een duidelijke scheidslijn is tussen goed en kwaad, waar alles betekenis lijkt te hebben, je onderdeel bent van een gemeenschap en waar thuis een andere plek blijkt te zijn dan je dacht.

Outsiders, zoekende adolescenten en vele anderen vonden troost in de wereld van *Harry Potter*. Ook voor mij werd Zweinstein de plek waar ik eigenlijk thuishoorde. Harry, Ron en Hermelien, de drie hoofdpersonages en elkaars beste vrienden, werden mijn metgezellen. Harry en Ron zijn populair, maar Emma's Hermelien is nóg geliefder. In online lijstjes van favoriete HP-karakters staat ze stevast op nummer één. In 2016 stelde de *Hollywood Reporter* zelfs, na een uitgebreide enquête onder filmprofessionals, dat Hermelien het beste vrouwelijke karakter in Hollywoods filmgeschiedenis is.

Als het enige vrouwelijke hoofdpersonage uit de reeks identificeren veel meisjes zich met haar. Mannelijke *Harry Potter*-fans voelen zich ook tot haar aangetrokken en dat komt niet door haar looks. In de filmversie is Hermelien inderdaad knap, maar in de boeken heeft ze grote voortanden, pluizig haar en is ze vooral aantrekkelijk omdat ze zoveel slimmer is dan de rest. Hermelien wordt over het algemeen gezien als een buitenbeentje, omdat haar ouders geen tovenaars zijn en ze liever in de bibliotheek zit dan in een kroeg. Ze is onafhankelijk, gedreven, dapper, toegewijd, eerlijk en loyaal. De beste vriendin die je jezelf toewenst.

Terwijl Emma volwassen wordt vervaagt de grens tussen haar en haar personage. Of zoals ze zelf zei in de *British Vogue* (2019) en *The Jonathan Ross Show* (2012): 'I played Hermione for such a long time, I mean I actually spent more time being Hermione than I spent being myself. I actually don't have that many memories

from when I wasn't, from before, so yeah it's pretty crazy.'

Emma Watson en Hermelien Griffel groeiden samen op. Ook de *Harry Potter*-fans werden ouder. *Harry Potter* is de jeugd die we delen, ons gezamenlijk anker, waar we soms naar terugverlangen maar nooit echt kunnen zijn.

Hermelien heeft Oxford nooit helemaal verlaten. De volwassen Emma Watson woonde vaak ergens anders: Londen, Los Angeles, Ibiza. Toch is ze sinds drie maanden weer hier, omdat ze naast haar acteercarrière wil leren schrijven.

Waar kan ik haar het beste zoeken? Als ik haar zie, wat zeg ik dan? Ik zou het liefst mijn mond houden, alleen maar naar haar kijken. Zij praat, ik luister, veilig vanaf een afstand. Tegelijkertijd is het juist die afstand waar ik zo klaar mee ben. Ik wil haar stem horen, haar gezicht zien in het Engelse zonlicht, ongefilterd. Ik wil dat ze terugpraat. Ik heb behoefte aan écht contact.

Ik vind dat er een element van toevalligheid in mijn zoekstrategie moet zitten. Degenen die niks aan het toeval overlaten zijn politieagenten, stalkers of huurmoordenaars. Mijn lijst met mogelijke plekken is daarom specifiek, maar niet compléet uitgedokterd. Alle pijlen moeten de goede kant opstaan, maar er moet iets overblijven wat ik niet kan controleren; noem het geluk, magie, het lot. Ik hoop dat ik haar bij toeval tegen het lijf zal lopen, maar soms moet je het toeval een beetje helpen.

LIJST EMMA

DE BIBLIOTHEEK DER BIBLIOTHEKEN

Beter bekend als de Bodleian Library. De grootste bibliotheek van de stad. Alle in het Engels verschenen boeken liggen er opgeslagen. Het is het centrale punt van de universiteit. Het zou goed kunnen dat ze daar is.

WORCESTER COLLEGE

Op haar tweeëntwintigste studeerde Emma al een jaar aan de universiteit van Oxford, als uitwisselingsstudent van Brown University in de vs. Worcester College was toen haar thuis. Is ze er nog steeds aan verbonden?

HUIS

In welke wijk woont ze? In het chique centrum? Ergens in het hippe Cowley? Of buiten de stad? In een victoriaans huis met een bloemrijke tuin, waar in het voorjaar literaire lunches voor intimi worden gegeven? Met edwardiaanse verkleedpartijen, thee, scones en lactosevrije taartjes. Een plek afgeschermd voor de buitenwereld door een stenen muur.

UNIVERSITY PARKS

Ik weet dat Emma hardloopt. De foto's die daarvan circuleren zijn overdag genomen. Hardlopen lijkt me een activiteit voor de vroege ochtend.

ACTIVITEITEN OXFORD UNIVERSITY

Emma studeert Creative Writing. De vakken worden op meerdere locaties gegeven. Het is slim om verwante lectures bij te wonen bij verschillende colleges.

PUB

Welke?

BOTANISCHE TUIN

Op een zonnige dag, maar geen weekenddag (te veel mensen).

BLACKWELL'S

De boekwinkel Blackwell's is iconisch in Oxford. Op de eerste verdieping zit een café. Misschien moet ik daar koffiedrinken met een boek.

THEATER

Is het theater een plek waar ik haar kan tegenkomen? Zo ja, dan lijkt studententoneel me waarschijnlijker dan een commerciële productie.

Ze zeggen dat deze stad klein is. Dat is maar hoe je het bekijkt. Thuis zie ik mijn eigen burens al bijna nooit, hoe ga ik Emma dan ooit tegenkomen?

Ik open een nieuw tabblad en typ ‘Emma Watson Oxford Student’ in. Er zijn een paar afbeeldingen die ik niet ken. Een paar weken geleden zijn er stiekem foto’s van haar gemaakt in het Sheldonian Theatre, het gebouw waar studenten samen het semester starten. Al scrollend schieten de foto’s voorbij. Daar staat ze in haar zwarte studentengewaad, dat veel weg heeft van een tovenaarsgewaad. Ik pak mijn pen en voeg toe:

SHELDONIAN THEATRE

Dit is de lijst. Tien plekken. Zal ik gewoon bovenaan, bij één, beginnen? ‘When in doubt: go to the library’, echoën Hermeliens woorden door mijn hoofd. Ik bekijk de website van de Bodleian Library, ‘Geen toegang voor onbevoegden’ staat er. Om binnen te komen, moet je member zijn. Je mag de Library niet als werkplek gebruiken en je moet daadwerkelijk hun exemplaren nodig hebben, anders sturen ze je door naar een openbare bibliotheek. Elk verzoek tot membership wordt individueel beoordeeld.

Duidelijk: ik moet mijn huiswerk zorgvuldig doen.

/ BODLEIAN LIBRARY /

Dag 1 – Ochtend

De Bodleian Library is enorm. Hij is opgetrokken uit dezelfde gele stenen als de rest van de gebouwen hier. Pilaren geven de gevel een klassieke uitstraling. Er zijn ondergrondse tunnels en beschilderde plafonds.

Ik loop de drempel over, wit graniet op de vloer. Een man in pak zit verveeld maar routineus te tikken achter een balie. Ik zie zijn computer net niet en ook zijn handen verdwijnen achter de toonbank.

Ik schraap mijn keel.

De man tilt zijn hoofd op.

Zo vriendelijk mogelijk zeg ik dat ik graag lid wil worden van de Bodleian Library.

Hij trekt een wenkbrauw op en zegt dat het hem spijt, maar hij moet me teleurstellen. Zijn verveelde Engelse stem smeedt de klinkers tot langdradige tonen. ‘De openbare bibliotheek in het westen van de stad wordt op het moment verbouwd. Als je op zoekt bent naar een plek om te studeren, is Blackwell’s een aanrader. Ken je dat?’ Alsof hij het tegen een kind heeft, vertelt hij dat dat een boekwinkel is en dat er op de eerste verdieping een café zit.

Ik bloos en zeg dat ik wil studeren op een antikapitalistische plek, waar je concentreren nog heilig is en waar ik omringd word

door boeken die ik niet ken. ‘Waar ik mijn onderzoek kan verdiepen en mijn perspectief kan verbreden.’ Zo, en nu jij weer, vriend.

Hij kijkt alsof ik hem net vroeg wanneer ik tot paus verkozen word. ‘Je kan hier alleen naar binnen als je member bent,’ zegt hij beslist.

Met een stalen gezicht zeg ik dat dat goed uitkomt, want ik wil graag member worden.

Hij vertelt me dat het ingewikkeld is om me toegang te verlenen. ‘Je moet verbonden zijn aan de universiteit en als je onderzoek van buiten komt, moeten wij het goedkeuren.’

Waarom gaat hij ervan uit dat ik geen onderdeel ben van de universitaire wereld? Als ik grijs haar had gehad en eruitzag alsof ik me verdiepte in Latijnse teksten had hij vast niet zo moeilijk gedaan. ‘Is het mogelijk toch een aanvraag te doen?’

Hij zegt dat dat niet kan, wendt zijn blik af en begint weer te tikken. Einde gesprek.

Zo snel laat ik me toch niet afschepen? Als de eerste opgave op mijn lijst al niet lukt, hoe ga ik Emma dan ooit vinden? Wat nu? Mijn ogen schieten door de ruimte. Er zijn veel mensen. In de verte is een café voor toeristen. Het plastic van de tafeltjes is het eerste wat me opvalt als ik die kant opkijk. Vanaf de zitplekken is een deel van de antieke boeken achter glas te zien. Ze mogen ruiken aan de bibliotheek, maar niemand mag naar binnen.

Abrupt stoppen de vingers met het indrukken van de toetsen. ‘Heel soms maken ze een uitzondering,’ zegt de man achteloos.

Met grote ogen kijk ik hem aan. Meent hij het?

Hij buigt zich iets naar me toe. ‘Wil je het proberen?’ Waar komt deze wending ineens vandaan? Het kan me niet schelen. ‘Ja, ja heel graag,’ antwoord ik haastig.

Hij kijkt op zijn horloge. ‘Ik denk dat het zo ongeveer nu wel mogelijk moet zijn. Hoe heet je?’

‘Caro Derkx.’

‘Ik geef het door.’ Hij wijst naar een deur en zegt dat ik daar-